

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦΦ 297	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	όλα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι πρόσφυγες στη λογοτεχνία μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να συζητήσει με τους φοιτητές για την περίοδο που μεταμόρφωσε την</p>
--

Ελλάδα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή: για την έλευση και την εγκατάσταση των προσφύγων. Η λογοτεχνία παρουσιάζει ενδιαφέρουσες όψεις του φαινομένου και κάνει αισθητό το δράμα, το τραύμα και την προσπάθεια διατήρησης της μνήμης.

Αναλυτικότερα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος αυτού οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τα βασικά γεγονότα και τους προβληματισμούς των ιστορικών γύρω από την εγκατάσταση των προσφύγων.
- Να γνωρίζουν τους βασικούς λογοτέχνες που έγραψαν για το θέμα.
- Να γνωρίζουν τις ιδέες των έργων.
- Να έχουν μια συνοπτική εικόνα και για το δράμα της άλλης πλευράς, δηλ. των Τούρκων.
- Να διαθέτουν ικανότητα ανάλυσης του λογοτεχνικού κειμένου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	<i>.....</i>

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων

Αυτόνομη εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Στοιχεία για την περίοδο 1922-1940

2. Μνήμη, ιστορία και τραύμα

3. Έργα (αποσπάσματα)

α. Κων/νος Τσιτσελίκης, «Ένα ξερίζωμα» [1926], στο *Ιβάν Τσέρμσκι και άλλα διηγήματα*, επιμ. Μ. Μώρος, Αθήνα 2020

β. Κ. Γ. Καρυωτάκης, «Ένας πρακτικός θάνατος», 1927;

γ. Πέτρος Αφθονιάτης, *Πρόσφυγες*, Παρίσι 1929

δ. Ηλίας Βενέζης, «Το λιος», 1928, *Γαλήνη*, 1939

ε. Τατιάνα Σταύρου, *Οι πρώτες ρίζες*, 1936

στ. Γ. Θεοτοκάς, *Αργώ*, 1933, 1936

ζ. Στράτης Μυριβήλης, *Η δασκάλα με τα χρυσά μάτια*, 1933, *Η Παναγιά η γοργόνα*, 1939/1949

η. Γρ. Ξενόπουλος, *Πρόσφυγες*, 1934

ι. Παύλος Φλώρος, *Ο άνθρωπος της εποχής*, 1939

4. Η άλλη πλευρά: η προσφυγιά των Τούρκων

α. Π. Πρεβελάκης, *Το χρονικό μιας πολιτείας*, Αθήνα 1938

β. Έλλη Αλεξίου, «Η βρύση του Μπραήμ Μπαμπά», *Άνθρωποι*, Αθήνα 1938
 γ. Μενέλαος Λουντέμης, *Συννεφιάζει*, Αθήνα 1947

Γιασεμίν Οζέκ, *Δέσποινα, μάτια μου*, μφρ. Σπύρος Χατζηναστασίου, Αθήνα 1922
 (τουρκικό πρωτότυπο 1917)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eLearn</p>																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>83</td> </tr> <tr> <td>Τελική γραπτή εξέταση</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη	83	Τελική γραπτή εξέταση	3											Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39																					
Αυτοτελής μελέτη	83																					
Τελική γραπτή εξέταση	3																					
Σύνολο Μαθήματος	125																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Τρίωρη Γραπτή Εξέταση, η οποία θα περιλαμβάνει ερωτήματα ανάπτυξης και σύντομης απάντησης σχετικά με: I. τα ιστορικά γεγονότα II. το περιεχόμενο και τα θέματα των αφηγημάτων III. την ιδεολογία των έργων. Για την αξιολόγηση των απαντήσεων λαμβάνονται υπόψη: - η πληρότητα και η ευστοχία - ο βαθμός κατανόησης του αντικειμένου και η ωριμότητα της κριτικής σκέψης - το επίπεδο του λόγου που χρησιμοποιείται (δομή της απάντησης, ορθή χρήση της γλώσσας).</p>																					

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1922-2022 Η συμμετοχή των Μικρασιατών προσφύγων στην εξέλιξη της σύγχρονης Ελλάδας, επιμ. Ουρανία Καϊάφα, Αθήνα 2023.

Bruce Clark, *Δυο φορές ξένος*, Αθήνα 2007

Λιάκος Α. (επιμ.), *Το 1922 και οι πρόσφυγες*, Αθήνα 2011.

Renée Hirschon, *Crossing the Aegean : an appraisal of the 1923 compulsory population exchange between Greece and Turkey*, Νέα Υόρκη 2003.

Δ. Π. Σωτηρόπουλος, «Η υποδοχή και η αποκατάσταση των προσφύγων στον μεσοπόλεμο», στο *10 μεταρρυθμίσεις που άλλαξαν την Ελλάδα*, επιμ. Θ. Γεωργακόπουλος, Αθήνα 2021.

Νίκος Ανδριώτης, «Οι πρόσφυγες του 1922 στην Ελλάδα», *Εκατό χρόνια από τη Συνθήκη της Λωζάννης*, επιμ. Σωτ. Ριζάς, Αθήνα 2023.

Αιμιλία Σαλβάνου, *Η συγκρότηση της προσφυγικής μνήμης. Το παρελθόν ως ιστορία και πρακτική*, Αθήνα 2018.

Τόνια Καφετζάκη, *Προσφυγιά και λογοτεχνία: εικόνες του Μικρασιάτη πρόσφυγα στη μεσοπολεμική πεζογραφία*, Αθήνα 2003.

Έρη Σταυροπούλου, «Πρόσφυγες και λογοτεχνία», στο Νίκος Ανδριώτης (επιμ.), *Η αττική γη υποδέχεται τους πρόσφυγες του '22*, Αθήνα 2006.

Peter Mackridge, “Kosmas Politis and the Literature of Exile”, 1992

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/deltiokms/article/download/2518/2283>

Peter Mackridge, “The Myth of Asia Minor in Greek Fiction”, στο Renée Hirschon (επιμ.), *Crossing the Aegean...*, Νέα Υόρκη 2003.

Χ. Λ. Καράογλου, «Μνήμη της Μικρασίας. Όψεις μυθοπλασίας της ιστορίας», στο *Το έπος της Ανατολής στη φαντασία των Ελλήνων*, επιμ. Ναταλία Βογκέικωφ-Brogan & Νατάσα Λαιμού, Αθήνα 2022.